

Onderzoek de leerbehoeften van de kinderen in je klas

De meeste leerkrachten die voor de klas staan zijn opgeleid in de overtuiging dat zij wel weten wat de kinderen moeten leren. De onderwijsmethode of het lesboekje geven de richting en bepalen de inhoud van de les. Op basis van ervaringsgegevens kun je dan dus bijvoorbeeld zeggen dat met schrijven en lezen in groep 3 wordt gestart, de tafels in groep 4 structureel worden aangeleerd en dat Nederland in groep 6 wordt aangeboden.

Wanneer je echter uitgaat van het principe **dat daar waar een mens een leerbehoefte heeft, gebaseerd op eigen nieuwsgierigheid, de drive om te leren groter is en er in kortere tijd meer en intensiever geleerd wordt**. In de literatuur wordt dit in de volgende vaktermen onderbouwd: het gaat om eigenaarschap, "ownership" van de leervraag, *leerlinggericht onderwijs, vraaggericht onderwijs, nieuw leren*, etcetera.

Het is eigenlijk het volgende level van **adaptief onderwijs**: *niet de leerkracht bepaalt de zone van naaste ontwikkeling van iedere leerling en de inhoud van het te leveren maatwerk, maar de leerling geeft de leerbehoefte en de leerinhoud aan.*

Wanneer onderzoek naar de leerbehoeften van de leerlingen een leerwens wordt van de leerkracht, dan kan deze er een ontwikkelplan voor opzetten (POP in IPB-termen) en verbindt de leerkracht hier een onderzoeksvraag aan; m.a.w. hij of zij gaat op onderzoek naar de leerwensen van zijn leerlingen. Dit vraagt wel het e.e.a. van de leerkracht:

- Het vraagt om een nieuwsgierige houding naar de leerwensen van de kinderen.

- Het vraagt om het zoeken naar de dialoog met de kinderen.

- Het vraagt om een vragende opstelling.

- Het vraagt om doorvragen bij de kinderen.

- Het vraagt om een open houding.

- Het vraagt om geduld.

- Het vraagt om een (zelf)kritische houding.

- Het vraagt om jezelf toestaan dat het wel eens mislukt...

En tot slot, vraagt een onderzoekende houding van de leerkracht dat deze niet bij voorbaat denkt dat hij of zij de interesses van de kinderen kent met zoveel jaar ervaring...

Het onderzoeken van de leerwensen van kinderen kan het beste of het makkelijkste met een mix van de volgende (onderzoeks)werkvormen:

het kringgesprek,
het onderwijsleergesprek,
een vragenlijst,
interview van groepjes,
interview van iedere individuele leerling,
woordspin,
woordweb,
mind-map,
gesprekjes tussendoor met leerlingen in de klas, tijdens het werk, bijten de klas, op het schoolplein, op de gang, op weg naar de gym; kortom overal tussen de bedrijven door.

